

## Dotazník – volby do Rad veřejnoprávních médií



Jméno kandidáta:

Marek Hovorka

Navrhující organizace:

Filmová a televizní fakulta AMU

## 1. Nezávislost veřejnoprávních médií

**a) Jaký postup ze strany Rady veřejnoprávního média (VPM) navrhuje pro případy, kdy médium čelí stížnosti na ztrátu své nezávislosti:**

Rady by měla krátce poté, co se sejde v obnoveném složení, definovat i za pomoci mediálních expertů, politologů a právníků co je a co není ztrátou nezávislosti pro televizi veřejné služby, s důrazem na jeho zpravodajství. Jistě jí je například úmyslné zamlčení podstatné skutečnosti. Pokud by k narušení nezávislosti došlo, je Rada - zřízená za účelem kontrolní činnosti ČT – povinna jednat a to jak směrem ke generálnímu řediteli ČT a jím jmenovanému vrcholnému managementu, tak směrem k veřejnosti, již zastupuje.

**b) Myslíte si, že je na místě, aby speciální tým pro posouzení stížnosti sestavoval pouze člen vedení VPM, vůči kterému byla příslušná stížnost mezi jinými namířena?**

NE

*Tato otázka vychází z konkrétní vzniklé situace, ale nepředjímá širší spektrum možností, nenahlíží problematiku jako celek. V tomto konkrétním případě je z důvodu konfliktu zájmu jistě lepší otevřít možnost nominací i nezávislé instituci, například Radě ČT, která je kontrolním orgánem veřejnosti. Ale rozumím postupu, že kredit nominovaných může být zárukou kvalitního výsledku a že nominace jinou institucí může být stejně tak zpochybnitelná. V tomto konkrétním případě stojí ale princip střetu zájmu výš, protože připouští znevěrohodnění výsledku. Umím si ale představit, že tato rada nebude vznikat ad hoc, ale bude jmenována třeba po dobu mandátu generálního ředitele. Toto jmenování vyloučí účelovost a priori. A právě kredit přítomných expertů bude jasnou zprávou o její neúčelovosti. Na druhou stranu je otázkou, zda tato „speciální“ rada nenahrazuje roli Rady ČT, případně zda takovou „speciální“ radu nemá mít (také) Rada ČT, pokud sami její členové nejsou mediálními experty.*

**c) Myslíte si, že je na místě, aby zaměstnanci VPM měli možnost podat stížnost na ohrožení nezávislosti VPM anonymně, jelikož je určité riziko, že by přišli o práci?**

NE

*Anonymní stížnost považuji za snadno zneužitelnou.*

**d) Měl/a jste někdy pocit, že dochází k nežádoucí manipulaci zpravodajství v VPM? Pokud ano, tak mohl/a byste uvést příklady?**

Neměl jsem pocit z cílené manipulace zpravodajství. Redakce zpravodajství ČT je však vystavena dlouhodobému mediálnímu tlaku (možná i politickému – o tom ale nevím). Dlouhodobě je podle mne nedostatečně rozvíjen tým zpravodajství, který zatížil nejzkušenější reportéry a moderátory způsobem, který pro ně nebyl dlouhodobě únosný. Jejich odchod je pro televizi ztrátou, které by se napříště měla vyvarovat, nikoli koncem kvalitního zpravodajství. S tím souvisí i absence kvalitních komentátorů domácího politického dění, které zpravodajství ČT umně nahrazuje například komentátory z veřejnoprávního Českého rozhlasu nebo velmi omezené možnosti rešeršního oddělení.

e) Na škále 1-10 pokuste se stanovit, do jaké míry bylo v posledních 2 letech vysílání VPM nezávisle na politických stranách či jiných zájmových uskupeních, kdy hodnota 1 znamená dosažení téměř ideální nezávislosti a hodnota 10 znamená zvlášť silné podřízení se politickým stranám nebo jiným zájmovým skupinám.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

## 2. Svoboda vyjadřování se zaměstnanců VPM

Zaměstnanci VPM se musí řídit vnitřním předpisem<sup>1</sup>, podle kterého komunikovat s médií a vyjadřovat se k záležitostem souvisejícím s VPM, může pouze generální ředitel a tisková mluvčí (ředitelé na 1. stupni řízení se pak mohou vyjadřovat pouze s omezením). Není tudíž možné, aby zaměstnanec VPM komentoval dění a témata ve VPM například na svém facebooku.

a) Souhlasíte s nařízením, že zaměstnanec VPM museli mít svolení pro případ, že by měl v úmyslu se jakkoliv vyjádřit novinářům z jiných médií v souvislosti s VPM?

ANO

*Rozumím tomu, že instituce čítající více než 1 000 zaměstnanců musí mít striktní pravidla pro komunikaci směrem k veřejnosti – a toto má platit i pro zaměstnance redakce zpravodajství. Otázkou ale je, co je případným důvodem k nepovolení komunikovat s médii či veřejností, případně k jakým úpravám v rámci korektur textu dochází. Opět nesebevědomí české televize veřejnoprávní služby ve smyslu schopnosti kritiky i k sobě samé je dlouhodobým problémem (naposledy například v souvislosti s televizním magazínem Monoskop). Ve srovnání s televizemi veřejné služby zemí V4 si však ČT stojí výrazně lépe, a to i v porovnání s polskou televizí, kde průměrná délka mandátu ředitele nedosahuje ani 12 měsíců.*

b) Souhlasíte s nařízením, že zaměstnanec VPM musí mít svolení pro případ, že by měl v úmyslu se jakkoliv vyjádřit na sociálních médiích v souvislosti s VPM?

ANO

*Pokud nepoužívá svůj profil výhradně pro soukromé účely, pak ano.*

c) Myslíte si, že v současnosti jsou pravidla uvnitř VPM dostatečná na to, aby zaměstnanci VPM mohli svobodně upozorňovat na případná podezření či závažná zjištění v souvislosti s ovlivňováním vysílání ze strany politických stran či zájmových skupin? Pokud ne, tak jak by tato pravidla měla být nastavena?

*Jak jsem uvedl výše, zpravodajství ČT by mělo disponovat širším týmem, který vyváženě rozloží pracovní zatížení mezi jeho členy, měl by systematicky pracovat s různě exponovanými i různě zkušenými členy týmu. Otázkou je, zda jsou tohoto kritického a sebereflexivního přístupu schopni i členové zpravodajství – v tomto směru mi utkvěl skandál, který způsobilo pracovní rozdělení*

<sup>1</sup> Např. pravidla pro zaměstnance ČT: Nemluvte s médii, nepište nic o televizi na sociální síť, iHNed 15.12.2013, <http://zpravy.ihted.cz/c1-61449290-pravidla-komunikace-ct-media-petr-dvorak-ceska-televize>

jednotlivých zaměstnanců zpravodajství ČT podle zkušenosti/výsledků do barevných týmů: mohlo jít o necitlivě podaný nápad, ale v zásadě šel správným směrem a způsobil velmi negativní reakci samotných zaměstnanců zpravodajství. Nastavení redakce zpravodajství, tedy vnitřní diskuse, rešeršní, novinářská, moderátorská a komentátorská práce i editorský přístup není něco, co lze snadno svázat slovy do všeobíhajícího manuálu či řádu a mechanicky sledovat jeho plnění, či neplnění. Problémy, které se v posledních měsících objevují, souvisejí s dlouhodobým neřešením tohoto problému. Něco jiného je, pokud by se objevila informace o naplnění konkrétní politické objednávky či záměrné manipulaci. Veřejná diskuse pojmenování a řešení tohoto problému jistě prospívá a doporučuji zřízení mediální poradní rady i v rámci Rady ČT.

### 3. Hospodaření VPM

**a) Myslíte si, že by měla být činnost veřejnoprávního média prezentována externí PR agenturou nebo by si výsledky činnosti VPM měli obhájit sami její čelní představitelé?**

*Zvolit řešení je na managementu ČT, v obou variantách nevidím problém. V případě externí PR agentury je samozřejmostí její dobré jméno a vlastnická čitelnost.*

**b) Budete v případě zvolení požadovat po vedení VPM podrobnosti (případně vysvětlení jaké služby jsou poskytovány externí PR agenturou) ve věci aktivit externích společností, které na základě požadavku vedení VPM lobbuji uvnitř Poslanecké sněmovny**

ANO

**c) Podpořil/a byste coby radní interní nařízení, aby vítěz zakázky u VPM byl povinen rozkrýt svoji vlastnickou strukturu, respektive byl povinen uvést, kdo je konečným příjemcem prostředků z dané zakázky?**

ANO

**d) Prosazoval/a byste nějaké návrhy v oblasti hospodaření VPM? Pokud ano, uveďte jaké.**

*To záleží na konkrétní situaci. Každopádně svůj případný mandát vnímám i jako kontrolu podpory ČT při vzniku českých hraných, dokumentárních a animovaných filmů. Sama ČT uvádí ve své výroční zprávě, že tuto podporu vnímá ČT jako součást jejího veřejnosprávního poslání. A pokud by mělo dojít k omezování této podpory, případně jejímu zúžení jen na jeden konkrétní typ filmů či pořadů, prosazoval bych návrhy, které by vedly k narovnání situace. Televize veřejné služby je rozkročena mezi informováním o současnosti i vytvářením reflexe a paměti. Obě roviny jí náleží plnit rovným dílem.*

### 4. Volby generálního ředitele VPM

**a) Považujete za vhodné, aby jeden z kandidátů na pozici generálního ředitele VPM se krátce před finální volbou setkal s premiérem či s jiným vrcholným politikem?**

*Vycházím z toho, že premiér se může setkat s kýmkoli, pokud jde o schůzku, která není tajena či zapírána. Etická rovina jakéhokoli setkání je tvořena kontextem a případným vývojem. I tato situace souvisí s celým nastavením naší společnosti - televize veřejné služby je jejím zrcadlem. Pokud je v České republice například běžnou skutečností, že hvězdami karlovarského festivalu jsou čeští politici, což by v rámci festivalu v Cannes či v rámci Berlinale bylo nepřijatelné, je pochopitelná i tato dílčí skutečnost.*

**b) Podpořil/a byste návrh, aby generální ředitel VPM povinně vedl elektronicky přístupný veřejný diář?**

ANO

**c) V případě, že se stanete radním VPM, zúčastníte se volby generálního ředitele VPM. Která kritéria budou pro Vás klíčová při výběru svého kandidáta?**

*Vize a schopnost jejího naplnění. Schopnost komunikace směrem do České televize i směrem k veřejnosti. Kredit a tým, který daný kandidát reprezentuje. Schopnost komunikovat se zahraničními partnery. Odpovědnost vůči ideálům, které televize veřejné služby musí ze své podstaty reprezentovat.*

## **5. Střet zájmů**

Zákon o České televizi uvádí, že člen Rady ČT se nemá autorsky podílet na práci ČT, nicméně výklad tohoto požadavku není úplně zřejmý. V minulosti vystupovali radní ČT v pořadech ČT – občas byla uvedena jejich kontrolní funkce, jindy tomu tak nebylo<sup>2</sup>. Zákon o Českém rozhlasu obsahuje požadavek, že „člen Rady ani osoba jemu blízká nesmí mít žádný majetkový prospěch z provozování rozhlasového vysílání“.<sup>3</sup>

**a) Podpořil/a byste návrh, aby radní VPM měl povinně uvedenou svoji kontrolní funkci VPM v případě, že vystupuje v pořadu VPM?**

NE

*Radní by měl mít napsanou svoji kontrolní funkci ve chvíli, kdy se vyjadřuje k televizi veřejné služby. Osobně si myslím, že cílem je, aby radními nebyli ti, kteří po dobu svého mandátu přestanou vykonávat svoji práci (např. tvůrci, kritici, přednášející apod.), přestože právě díky svému profesnímu kreditu byli zvoleni. V opačném případě hrozí, že budou v lepším případě radními nevýrazní a nikomu nepřekážející úředníci či veřejnosti neznámí a nečitelní lidé.*

**b) Podpořil/a byste návrh, aby radní VPM mohl vystupovat v VPM pouze v případě, že se příslušný případ týká práce Rady VPM?**

NE

*Viz výše.*

---

<sup>2</sup> <http://zpravy.ihned.cz/c1-61685200-radni-ct-ceska-televize-dana-eklova-makrlikova-stret-zajmu-zahradni-architektka>

<sup>3</sup> <http://www.rozhlas.cz/digital/legislativa/zprava/158850>

c) Budete požadovat vysvětlení od ředitele VPM v případě, že bude podezření ze skryté podpory soukromých společností či zájmových skupin ve VPM, do kterého kandidujete?

ANO

d) Prosazoval/a byste nějaké návrhy v oblasti střetu zájmu VPM? Pokud ano, uveďte jaké?

Záleží na konkrétní situaci. Každopádně daná řešení by neměla být krátkodobá, ale měla by vylepšit dlouhodobě a systematicky řešit daný problém.

e) Na škále 1 – 10 se pokuste stanovit, do jaké míry je aktuálně problémem skrytá podpora soukromých společností či zájmových skupin ve VPM, do kterého kandidujete. Hodnota 1 znamená nejlepší hodnocení a hodnota 10 znamená nejhorší hodnocení.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

## 6. Kvalita vysílaného obsahu

a) Existuje nějaký mediální výstup v VPM, který byste navrhoval zrušit?

Nemyslím si, že by televize veřejné služby měla rezignovat na své přední postavení mezi českými televizními stanicemi. Z tohoto důvodu vnímám za přirozené, že v programu ČT jsou zastoupeny i divácky atraktivní pořady. Podstatnou otázkou je celkové nastavení a rozložení typů produkcí mezi jednotlivé kanály. V současné době vnímám jako ostře a srozumitelně vymezené kanály ČT 1, ČT 24, ČT Sport a ČT :-D. Naopak postrádám srozumitelné vymezení kanálu ČT 2 a ČT art.

Přesuny některých programů z ČT 2 na ČT art považuji za velmi nešťastné (například artové hrané filmy a dokumentární filmy) – a to zvláště v situaci, kdy ČT 2 akcentuje programy, které typově náleží kanálu ČT 1 (série filmů s Jamesem Bondem v sobotní večerní prime time, pořad Auto moto revue apod.).

Diskuse o dílčí podobě jednotlivých pořadů nespadá do možností tohoto formuláře. Klíčové je ale zásadní nastavení a jeho srozumitelnost pro diváky. V současné době vnímám jisté oslabení náročnějšího obsahu, který ale patří mezi prioritní poslání televize veřejné služby.

b) Existuje nějaký mediální výstup, který v VPM postrádáte?

Viz výše.

c) Kterým zahraničním pořadem by se měla VPM inspirovat pro svoji další tvorbu?

Vzhledem k výše popsanému bych upozornil například na polský televizní kanál TVP Kultura, celodenní vysílání polské veřejnoprávní televize, který ve svém programu obsahuje i velmi analytické kulturní programy a pravidelné diskuse. Právě absence diskusních pořadů je také dlouhodobý problém televize veřejné služby a poukazuje na ztrátu schopnosti takové pořady vytvářet, vyvíjet a posuzovat. A i když se současné vedení ČT snaží tuto situaci změnit, očividně naráží na podcenění, nedostatek odvahy, ale i nedostatek kreativního potenciálu.

## 7. Vlastní přidaná hodnota

**Pokuste se uvést, které oblasti byste se coby radní zvlášť věnoval a jakou stopu byste chtěl za sebou v této pozici zanechat.**

Jak jsem uvedl výše, i vzhledem k mé profesní zkušenosti a skutečnosti, že jsem nominován Filmovou a televizní Akademií Múzických Umění, považuji za své poslání sledovat a podporovat roli ČT na poli podpory domácí autorské tvorby. Jde o podporu systému, který je v našem prostředí dlouhodobě stabilní a funkční. Jeho rozkolísání by mělo neblahý vliv na celou audiovizuální scénu a to včetně televize veřejné služby samotné, která často využívá služeb renomovaných tvůrců i k vytváření čistě televizního obsahu. Pokud by byla narušena stabilita systému podpory, snížil by se jak počet renomovaných tvůrců, tak ochota těch zbylých rozvíjet kreativní televizní obsah. (Dosud například Český žurnál či série Čtyři v tom na ČT či Hořící keř na HBO.)

Přitom televize by měla jít naprosto opačným směrem, jak ukazují zkušenosti amerických i evropských televizí, které daly renomovaným autorům více svobody a možností, než dříve dostávali v rámci televizní produkce. To je další rovinou mého případného působení v Radě ČT. Všechny televizní stanice se přesunuly z analogového do digitálního prostoru, což neznamená jen prostý nárůst televizních stanic, ale i změnu chování diváků – a to především těch, kteří náleží k nastupující generaci (cca do 30 let). Pro ně je běžné, že nevlastní televizní přístroj, ale televizní produkci sledují (společně s dalším obsahem šířeným po internetu) na svém počítači. Nenásledují časovou osu programu, ale vybírají si programy, které je zaujmou (o kterých se dozvědí) v čas, kdy se chtějí takovému obsahu věnovat. Byť se může zdát, že jde o drobnost, jde o zásadní změnu přístupu k televizi jako médiu šíření audiovizuálního obsahu.

Funkční internetová platforma iVysílání ČT je pouze jednou z mnoha možností, jak může televize veřejné služby usilovat o nové diváky. Může se totiž snadno stát, že televize veřejné služby brzy ztratí jednu generaci diváků - a tato ztráta by podstatným způsobem ovlivnila jak její kredit ve společnosti, tak i její samotné financování.

**Děkujeme za Váš čas i Vaše odpovědi.**